

[Hanne Budtz.]

at disponere over disse millioner, og derfor anbefaler vi det høje ting at stemme mod lovforslaget.

Helge Larsen: Med henvisning til de bemærkninger, jeg har gjort ved første og anden behandling, skal jeg på det radikale venstres vegne anbefale at stemme for lovforslaget, som det foreligger efter anden behandling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget

vedtoges med 71 stemmer mod 41; 4 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring i lov om foranstaltninger til fremme af danske erhvervsinteresser.

(Første behandling findes i tidenden sp. 4788, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 1125).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets tekst, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Lars M. Olsen: Som det vil fremgå af den omdelte betænkning, har udvalget haft nogle samråd med den højtærede handelsminister og den højtærede finansminister. Heraf fremgik det bl. a., at et udvalg i øjeblikket arbejder med en revision af den hidtidige lov til fremme af danske erhvervsinteresser; vi finder derfor ikke, at der er nogen som helst anledning til at foretage ændringer i den nugældende lov, så meget mindre som der formentlig allerede ved den

nye folketingssamlings begyndelse af handelsministeren vil blive fremsat et nyt lovforslag. Flertallet i udvalget indstiller derfor lovforslaget til vedtagelse med den redaktionelle ændring, som er anført i betænkningen under ændringsforslag nr. 2, og som hele udvalget er enigt om.

Jeg må på mit partis vegne afvise det ændringsforslag — nr. 1 — som er stillet af det konservative folkeparti og venstre, idet vi ikke mener, der i øjeblikket er nogen saglig begrundelse for de ændringer, der her er foreslået. Man må ganske vist erkende, at selv om de hidtil givne garantier ikke når helt op til lovens maksimumsbeløb, er det blevet oplyst, at der i øjeblikket er meget stærke krav om sådanne garantier, og kravene kan formentlig ventes yderligere forstærket i den periode, vi i øjeblikket er inde i.

De konservatives og venstres forslag om nedskæring af det særlige tilskud til stipendiater, udstillings- og konsulentvirksomhed o. s. v., jfr. lovens § 6, må vi også afvise, og endelig må vi afvise forslaget om bortfald af lovens kapitel 2 vedrørende udlån til industri og håndværksvirksomheder.

Jeg kan derfor på mit partis vegne gå ind for lovforslaget i dets oprindelige formulering med den af handelsministeren foreslåede ændring.

Foged: Venstre har sammen med de konservative stillet det ændringsforslag, som lige er blevet omtalt, og jeg vil gerne ganske kort sige nogle ord desangående.

Af de oplysninger, vi har fået i udvalget, ser vi, at de effektive garantier for eksportkreditterne for året 1958-59 er nået op på 279 mill. kr. Vi finder derfor, at 600 mill. kr. er et rimeligt maksimumsbeløb, og stiller ændringsforslag om, at det beløb på 500 mill. kr., der er angivet i den gældende lovs § 2, 1. punktum, forhøjes til 600 mill. kr. og ikke som efter lovforslaget til 700 millioner. I det tidsrum, der går fra nu, og indtil folketinget på ny skal samles, har vi ikke nogen anledning til at tro, at der skulle komme så store krav på dette felt, at ikke 600 mill. kr. skulle kunne slå til. Vi finder det rigtigst, at man ikke overdimensionerer loven og tager sig tid til under almindelige rolige forhold at drøfte tilstandene.

[Føged.]

Lovforslaget er kommet på så sent et tidspunkt, at selv om vi i udvalget har fået forelagt et udførligt materiale, har der ikke været mulighed for nævneværdige drøftelser desangående.

Hvad den foreslåede ændring af § 6, 1. punktum, angår, viser det sig, at den ene million kroner, der er afsat til stipendiater, udstillinger og deslige, ikke er blevet udnyttet, og at finansministeren end ikke har ønsket at udnytte disse penge, idet beløbet er blevet nedsat af finansministeriet fra 1 mill. kr. til 800 000 kr. Det må være udtryk for, at også finansministeren mener, at beløbet sådan set er i overkanten, og vi finder derfor, at en bevilling på 500 000 kr., der giver nogen besparelse, må være rimelig.

Ved lovforslagets første behandling sagde jeg til den højtærede handelsminister, at vi fandt sammenkoblingen i denne lov af ydelse af eksportkreditgarantier med udlån til industri og håndværksvirksomheder urigtig, hvorfor vi foreslog, at loven blev delt i 2 dele, så at der blev et afsnit, der handlede om eksportgarantierne, og et andet afsnit om lånevirkigheden. Denne todeling fastholder vi i vort ændringsforslag, idet vi har konstateret, at man heller ikke her har udnyttet de beløb, der har været til rådighed til udlån. Som man ved, har der ifølge loven været 10 mill. kr. til rådighed for udlån til industri. Disse 10 millioner er hverken blevet udnyttet i 1957-58 eller i 1958-59. Det er endda sådan for 1958-59, at man af de 10 millioner kun har anvendt 6½ mill. kr. For håndværksvirksomhederne er der 5 mill. kr. til rådighed, hvoraf der kun er disponeret over knap 3 mill. kr. Vi mener, at de tilstande, der råder på lånemarkedet i øjeblikket, må have til følge, at privat finansiering i stadig stigende grad bør gøre sig gældende og statsfinansiering efterhånden bortfalde. Vi foreslår derfor i vort ændringsforslag, at denne del af loven helt går ud.

Weikop: Når man ser tilbage til lovforslagets første behandling, kan der jo ikke være nogen tvivl om, at vi for vort vedkommende meget gerne vil støtte eksporten, hvor det er fornuftigt og rimeligt, også, som i dette tilfælde, med statsgarantier. Det ændringsforslag, vi har stillet sammen

med venstre, viser det jo også, idet vi dér foreslår en forhøjelse af statsgarantien med 100 mill. kr. til 600 mill. kr.

Jeg er helt enig med venstres ordfører i — det har vi jo i det hele taget været enige om i udvalget — at dette beløb må være tilstrækkeligt, også når henses til de oplysninger, vi har fået. Det fremgår heraf, at de effektive garantier i løbet af de fire år fra 1954 til 1958 har svinget fra 144 mill. kr. til 202 mill. kr.; i 1958-59 var der en stigning i de effektive garantier, uden at man dog nåede højere op end til ca. 280 mill. kr. Nu ved jeg meget vel, at der efter de oplysninger, vi har fået, har været givet tilsagn på 480 mill. kr., men erfaringerne gennem de sidste fem år har vist, at de effektive garantier har ligget i hvert fald mindst 200 mill. kr. lavere end tilsagnet om garantier. I den anledning vil jeg gerne sige, at hvis der har været lagt større vægt på selve garantitilsagnene end på de effektive garantiers beløb, så kunne efter min opfattelse den højtærede handelsminister på et langt tidligere tidspunkt have fremsat et lovforslag i stedet for at komme med det så sent som her i maj måned; den sene fremsættelse bevirker jo, at vi må behandle sagen i et efter min mening alt for hurtigt tempo.

Det er derfor efter vor opfattelse helt og fuldt forsvarligt at nøjes med at forhøje garantisummen til 600 mill. kr. Jeg tror ikke på, at der vil blive anvendt større beløb; i hvert fald kan der ikke blive anvendt større beløb i perioden indtil oktober-november måned, hvor vi efter den højtærede handelsministers udtalelser regner med at skulle se på loven igen i det høje ting.

Nogen særlig grundig undersøgelse af, hvilket behov der er for statsgarantier i den kommende tid, er der ikke sket. Vi har vel fået at vide, at man regner med en udvidet eksport, der kræver garantier, men jeg synes nærmest, den højtærede handelsministers udtalelser om dette punkt var lidt løse, måske lidt overfladiske. Ved lovforslagets første behandling efterlyste jeg både regeringens og handelsministerens opfattelse af, om de nuværende økonomiske forhold — jeg tænkte på låneforhold, kreditforhold i det hele taget — ikke var af en helt anden karakter, end de var, da vi havde denne

[Weikop.]

lovgivning til en mere indgående behandling i 1954. Den højtærede handelsminister har ikke præciseret sin opfattelse, og det tager jeg som udtryk for — eller rettere sagt, jeg er temmelig sikker på — at den højtærede finansminister, der nu fungerer som handelsminister under handelsministerens bortrejse, er af den opfattelse at både låne- og finansieringsforholdene er helt anderledes nu, end de var for 4-5 år siden.

Det er bl. a. derfor, vi har benyttet lejligheden til også at se på lovens udlånsbestemmelser. Jeg ved udmærket godt, at den højtærede finansminister vil sige: ja men hvorfor kan vi nu ikke vente med at drøfte dette spørgsmål og dette afsnit af lovforslaget, indtil loven kommer til revision, den udløber jo i marts 1960? Der er imidlertid gode grunde til, at vi ikke vil vente. Den højtærede handelsminister har jo ved fremsættelsen af lovforslaget givet os en anledning til — for at sige det rent ud — at spare skatteyderne for de penge, der benyttes til udlån til industri og håndværk. Vi er af den opfattelse, således som forholdene i det hele taget har udviklet sig, at sådanne midler kan skaffes til veje uden statens hjælp og uden statens penge. Det drejer sig altså om de 15 mill. kr., som egentlig dryppes ud ved lån til en lang række både mindre og større virksomheder i mindre lån og i større lån.

At der ikke har været stor brug for lånene, som også blev omtalt af venstres ærede ordfører, fremgår af, at man i 1958-59 i hvert fald ikke har udlånt de 15 mill. kr., som grænsen er i henhold til loven, men kun ca. 10 mill. kr. Der kan derfor for os ikke herske nogen tvivl om, at banker og nye låneinstitutter og de sædvanlige låneinstitutter med lethed kan overtage de udlån, staten nu yder for skatteydernes penge. Det afgørende er for os så hurtigt som muligt at få standset sådanne udlån, også fordi de penge, der bliver udlånt efter denne lov, lånes ud på 12-13 år. Ja, der er endog mulighed for i visse tilfælde at strække denne lånegrænse langt videre, oven i købet 10 år mere, og det vil sige, at det vil vare en rum tid, før staten igen ser sine penge. Når flertallet nu afviser vort ændringsforslag, kan det ikke være, fordi man mener, at der mangler aktivitet i det hele taget

inden for erhvervslivet. Tværtimod, forekommer det mig, synes regeringen at være inde i en periode, hvor man på mange forskellige måder nærmest søger at hæmme aktiviteten.

Det er ikke ukendt, at vi er af den opfattelse, at statens udlånsvirksomhed bør høre op, og det er jo noget, som vi ikke står alene med — altså venstre og vi — men jeg er temmelig sikker på, at hvis retsforbundet skal være helt oprigtigt, ville det med meget stor begejstring både anbefale og stemme for den ændring, vi har foreslået om her at standse statens udlån. Heroverfor kan man selvfølgelig sige, at det ærede medlem fra retsforbundet hr. Niels Andersen ikke har givet noget livstegn fra sig i selve betænkningen og har underskrevet flertallets udtalelser i betænkningen. Men det er jo sådan, at fejltagelser kan opstå, og det kan måske skyldes, at det ærede medlem hr. Niels Andersen er optaget af så mange andre sager.

Det er klart, at når man tilhører et mindre parti, bliver der trukket meget stærkt på én. Det synes jeg ikke der er så forfærdelig meget at sige til, når blot det ærede medlem hr. Niels Andersens meget krystalklare princip om, at statens udlån skal væk, finder udtryk under denne forhandling ved, at det ærede medlem anbefaler vort ændringsforslag. Selvfølgelig kan det ærede medlem hr. Niels Andersen ikke, synes jeg, påberåbe sig, at det må vente, til loven kommer til revision i marts 1960. Det kan han efter min mening ikke, alene af den grund, at man jo ikke skuffer nogen forventninger ved allerede nu at ophøre med en sådan långivning.

Når man ser på det materiale, som vi har fået forelagt, og som viser, hvordan låntildelingen i det hele sker, må man sige, at den kan være præget af noget tilfældigt — sådan at forstå, at det ikke er tilfældige personer eller virksomheder, der benytter sig af adgangen til at få lånene, men at lånene alligevel spredes på en noget tilfældig måde.

Jeg mener altså foreløbig at være sikker på at få tilslutning fra retsforbundet også til vort ændringsforslag om at nedsætte det beløb, som er ansat til eksportstipendiater, reklame og udstillinger, med $\frac{1}{2}$ mill. kr. Når jeg siger, at vi vil nedsætte det med

[Weikop.]

½ mill. kr., er det både rigtigt og måske ikke helt rigtigt, for handelsministeren har jo truffet en aftale med finansministeren om kun at anvende 800 000 kr. af millionen til trods for, at det er vedtaget, der kan bruges indtil 1 mill. kr. Det viser tydeligt, forekommer det mig, at ministeren mener under en lovs løbetid at kunne begrænse de i loven forudsatte beløb, og derfor synes det mig klart, at der ikke er noget i vejen for at undlade at udbetale lån i lovens løbetid, hvis man her i folketinget vedtager dette.

Det ændringsforslag, vi har stillet, tilgodeser efter vor mening helt og fuldt eksporten, og jeg synes, det samtidig måtte glæde finansministeren, al den stund der her er tale om at beholde 15 mill. kr. i statskassen; jeg skal derfor til slut tillade mig at anbefale de ændringer, der er foreslået af venstre og det konservative folkeparti.

Lannung: Jeg skal på mit partis vegne anbefale lovforslaget til vedtagelse med den af handelsministeren foreslåede og af hele udvalget tiltrådte, rent redaktionelle ændring.

Jeg omtalte ved første behandling bl. a. det forhold, at der havde været eksempler på, at de af eksportkreditadministrationen stillede betingelser eller forbehold med hensyn til ydelse af kredit undertiden er så strenge, at de er praktisk taget prohibitive, så strenge, at man har fundet at måtte give afkald på garantien og som følge deraf også undertiden har måtte opgive den pågældende eksportforretning.

Dette spørgsmål blev drøftet i udvalget, og det er klart, at der her vil stå to modstående hensyn over for hinanden: på den ene side hensynet til at hjælpe erhvervene mest muligt gennem eksportkreditterne og på den anden side hensynet til ikke at løbe en u hensigtsmæssig stor risiko gennem en sådan garanti i det givne tilfælde. Der må selvsagt ske en nøje afvejelse. Efter handels-

ministerens udtalelser om, hvorledes dette nærmere sker, finder jeg mig tilfredsstillet for mit vedkommende.

Jeg skal anbefale at stemme imod mindretallets ændringsforslag, der tilsigter at nedsætte det beløb, inden for hvilket handelsministeren er bemyndiget til at yde eksportgarantier, fra de foreslåede 700 mill. kr. til 600 mill. kr. Der er ingen virkelig god begrundelse for mindretallets ændringsforslag, al den stund der kun er tale om en bemyndigelse, som ministeren søger, og som kun bliver udnyttet, når der er brug for den. Bliver der ikke brug for de 700 mill. kr., men kun for et mindre beløb, er der jo ingen skade sket ved, at der er givet en vis margen; bliver der omvendt brug for tilsagn om mere end 600 mill. kr. i sommerens løb, hvilket ikke er usandsynligt, ville det være meget beklageligt, hvis handelsministeren alligevel ikke skulle kunne give eksportgaranti på grund af en for ringe margen. Det er jo omfanget af de givne tilsagn, ikke af de effektive garantier, der bestemmer den nødvendige margen. Der bør i det hele taget være et rimeligt spilrum, en rimelig margen, ellers turde man måske ikke disponere, som man måtte ønske det i de nærmeste måneder, af frygt for, at man skulle komme over maksimum senere på året, hvor der eventuelt kunne melde sig særdeles vigtige behov. Derfor bør en bemyndigelse indtil 700 mill. kr. efter vor opfattelse så absolut foretrækkes. Det gælder i særdeleshed, da der jo er mulighed, vel endog nærliggende mulighed, for en sådan udvikling af vor eksport, bl. a. til Latinamerika, det nære østen og flere andre lande, deriblandt eventuelt Jugoslavien, at der kan blive direkte brug for hele tilsagnsmargenen op til 700 mill. kr. i en meget nær fremtid.

Mindretallets forslag om at nedsætte tallet 1 mill. kr. i § 6, 1. punktum, til ½ mill. kr. skal jeg også anbefale at stemme imod. Der foreligger ingen virkelig begrundelse derfor.

Den af mindretallet foreslåede ændring,

[Lannung.]

hvorefter lovens kapitel 2 om udlån til industri og håndværksvirksomheder skal udgå, må vi vende os imod som både reelt og i øjeblikket formelt urimelig og anbefale at stemme imod. Vi må lægge vægten på, at denne mulighed for udlån bevares, og vi må finde det særlig urimeligt at ville opheve dette kapitel på et tidspunkt, hvor der kan ventes en betænkning fra det med henblik på en revision af den her omhandlede lovgivning nedsatte udvalg. Det er jo oplyst, at den højtærede handelsminister agter at fremsætte lovforslag i så henseende i det kommende folketingsår, og at der kan ventes en gennemgribende revision.

Jeg vil til slut på grundlag af de givne oplysninger med hensyn til tab på kreditterne, der heldigvis har været meget ringe, henstille til overvejelse af den højtærede handelsminister, respektive den højtærede finansminister, om den hidtil stipulerede risikopræmie ikke kan nedsættes. Eksportkreditfonden er jo nu på ca. 16 mill. kr.

Niels Andersen: Det er kun glædeligt, at vort erhvervsliv er inde i en sådan udvikling, at man kan sige, at der er et stærkere behov for disse kreditter. Når man fra venstres og de konservatives side foreslår beløbet 700 mill. kr. nedsat til 600 mill. kr., må jeg konstatere, at der ikke er nogen principiel uoverensstemmelse. Det er for så vidt efter min opfattelse kun udtryk for spørgsmålet: er man i opposition, eller er man det ikke? Hvis man er det, skal man lave om på det! Nogen principiel forskel i opfattelsen er der ikke.

Om det andet spørgsmål vedrørende udlån, som det ærede medlem hr. Weikop var meget interesseret i i relation til retsforbundets stilling, må jeg sige, at rent principielt er vi naturligvis imod udlån fra statens side, men når det faktisk ligger sådan, at loven bliver taget op til revision i den kommende samling, vil det være urigtigt at blande sig ind i det resultat, som den kommission, der sidder i øjeblikket, kommer til. Det, handelsministeren i øjeblikket har foreslået, er på baggrund af den eksplosive udvikling inden for industri-sektoren at udvide mulighederne for eks-

portkredit. Der er ikke i det lovforslag, der er fremsat, nævnt noget som helst vedrørende udlånsvirksomheden. Når man så fra venstres og konservativ side prøver på at udvide lovforslaget til også at omfatte lovens kap. 2, må jeg tilbagevise dette, fordi det for så vidt er en utidig indblanding i noget, som i øjeblikket er til revision. Det kan kun være udtryk for, at man ønsker at skabe sig en position som oppositionsparti ude i befolkningen. Vi ønsker, at dette spørgsmål skal gennemarbejdes på et forsvarligt grundlag og ikke ordnes ved det tilfældige udpluk, der nu er sket, for at give oppositionen et ansigt udadtil.

Lynnerup Nielsen: Jeg kan på mit partis vegne udtale, at vi går ind for det ændringsforslag, som er stillet af handelsministeren og tilrådt af hele udvalget. Vi må derimod vende os imod de tre punkter i det ændringsforslag, som er stillet af mindretallet, idet vi også mener, at den situation udmærket kan komme, hvor garantitilsagn på op til 700 mill. kr. skal kunne ydes, selv om det ikke har været tilfældet endnu, og det så meget mere som eksporten jo stiger år for år.

Endelig må vi også vende os imod den ændring, der går ud på, at kapitel 2, udlånene til industri og håndværksvirksomheder, skal udgå af loven. Vi har jo ikke kunnet se så meget af den foreliggende betænkning, da den ikke er særlig fyldestgørende, men af den debat, som er ført her i dag, forekommer det mig at fremgå, at mindretallet sigter imod en bremsning af aktiviteten, hvilket med andre ord simpelt hen vil betyde arbejdsløshed. En sådan tanke kan mit parti naturligvis ikke tilslutte sig, og derfor må vi vende os imod de af mindretallet foreslåede ændringer.

Finansministeren (Kampmann): På den fraværende handelsministers vegne skal jeg takke hele udvalget, fordi man så hurtigt har behandlet dette lovforslag. En særlig tak skal rettes til udvalgets flertal, der indstiller lovforslaget til vedtagelse med en enkelt teknisk ændring.

Derimod må jeg ligesom de ærede ordførere for flertalspartierne anbefale at stemme imod det af mindretallet stillede ændringsforslag. Den første ændring ved-

[Finansministeren.]

rører det af handelsministeren fremsatte lovforslag, hvilket ikke kan siges at være tilfældet med de 2 andre.

Det kan naturligvis gøres til genstand for et skøn, hvorvidt det er nødvendigt at forhøje loftet fra 500 mill. kr. til 600 eller 700 mill. kr., men det afgørende er jo, at lige meget om man sætter loftet til 600 mill. kr. eller 700 mill. kr., må man administrere loven efter de ansøgninger, der kommer ind. Sætter man kun beløbet til 600 mill. kr., kan man risikere ikke i sommerens løb at kunne give tilbud og derigennem støtte og stimulere dansk industrieksport og anden eksport i øvrigt, og jeg må undre mig meget over, selv om jeg ikke har været med i hele behandlingen af sagen, at man fra oppositionens side har villet sætte ind på dette punkt. Argumentationen om, hvor meget der effektivt stilles garanti for, har intet med sagen at gøre. Det drejer sig om, hvor vid en hjemmel man har til at give tilbud til eksporten, og det vil vanskeliggøre administrationen meget, hvis der ikke gives det her foreslåede spillerum.

Med hensyn til den anden ændring var det ærede medlem hr. Weikop inde på, at jeg allerede havde bedt handelsministeren om at prøve at holde udgiften i henhold til lovens § 6, 1. punktum, nede på 800 000 kr., og det ærede medlem benyttede dette som argument for, at så måtte det kunne gøres endnu bedre, man måtte kunne komme ned på 500 000 kr. Jeg takker naturligvis det ærede medlem for denne omsorg, men allerede af den grund, at der allerede er disponeret for over 600 000 kr. for indeværende år, er det ikke muligt at gå så langt ned.

I øvrigt forstår jeg vedrørende den tredje ændring, at det ærede medlem hr. Foged ved første behandling har givet udtryk for, at denne långivning burde udskilles af denne lov og behandles i et særligt lovforslag. Hvis det er rigtigt, er der udvikling i tingene, for nu foreslår det ærede medlem, at hele långivningen skal falde væk. Hvad mon det ærede medlem ville have sagt, hvis vi havde haft en lånelovgivning for landbruget og så havde handlet på samme måde, hvis vi, medens et sådant spørgsmål behandlede i et udvalg, og få måneder før dette skulle afgive betænkning, var kommet og havde sagt, at nu skulle denne lovgivning

falde væk? Jeg tror, det ærede medlem ville nære store betænkeligheder ved en sådan fremgangsmåde, og derfor må jeg undre mig over, at det ærede medlem og hans parti har foreslået de her nævnte tre ændringer.

Foged: Den højtærede finansminister undrer sig nu over, at jeg ved første behandling udtalte, at vi bad om at få den del af loven, der omhandler lånevirkksomheden, udskilt som en særlig lov. Jeg gav dengang ikke udtryk for, at vi, hvis det blev tilfældet, ville stemme for en sådan lov, tværtimod. Jeg sagde til den højtærede handelsminister — men det kan den højtærede finansminister måske ikke vide — at hvis den blev skilt ud på den måde, kunne der være tale om forhandling med venstre, fordi eksportkreditordningen havde en stor goodwill hos os, men at det samme ikke var tilfældet med den udlånsvirkksomhed, der her var tale om. Hvis loven således blev delt op og vi fik to lovforslag, ville mit parti stille sig meget positivt til det ene, men særdeles negativt til det andet. Der er altså ikke sket nogen ændring i min og mit partis stilling.

Det ærede medlem hr. Niels Andersen giver udtryk for, at disse ændringer kun er foreslået, fordi vi er i opposition. Er man i opposition, siger det ærede medlem, må man lave om på det. Mon ikke det er lidt for billigt sagt af et æret medlem af retsforbundet? Man kunne vist godt vende det om med hensyn til statslånene og sige: er man medlem af regeringen, eller er man ikke medlem af regeringen? Når retsforbundet er uden for regeringssamarbejdet, er dets medlemmer meget betænkelige og tilbageholdende, hvor det drejer sig om statslån; men så snart man er med i regeringssamarbejdet, sluger man, hvad der kommer, hvad enten det er statslån eller andet inden for det statslige område. Jeg tror ikke, det ærede medlem skal tale om oppositionens mærkelige stilling. Det er retsforbundets mærkelige stilling i regeringssamarbejdet, der forbavser os andre.

Weikop: Jeg er naturligvis enig med den højtærede finansminister i, at det altid kan bero på et skøn, hvor store beløb der skal stilles til rådighed. Men når nu det ærede

[Weikop.]

medlem hr. Lannung siger, at vi i nær fremtid kan komme op på 700 mill. kr., synes jeg, det er forkert, at det ærede medlem hr. Lannung ikke foreslår beløbet yderligere forhøjet.

Forholdet er jo det, at tilsagnene for hele det foregående år har beløbet sig til 480 mill. kr. Vi foreslår nu, at der stilles 600 mill. kr. til rådighed; lad os sige, at det har man til rådighed i et godt halvt år, og så vil jo den højttærede minister kunne komme til folketinget igen i oktober-november måned og bede om en forhøjelse, hvis det skulle være så nødvendigt. Det vil i realiteten sige, at der, hvis vort ændringsforslag vedtages, vil være omtrent dobbelt så stort et beløb til rådighed, som der har været tidligere. Hvis det altså skulle brænde på, når folketinget kommer ind til efteråret, vil ministeren have den mulighed.

Jeg tror, at det ærede medlem hr. Lannungs skøn er uhyre usikkert; efter min mening bygger det i hvert fald ikke på faktiske oplysninger. De oplysninger, vi fik i udvalget, viser, at der det sidste år effektivt har været brugt ca. 280 mill. kr. i garantier, og at man skønner, der vil komme en noget forøget eksport, som kan kræve eksportkreditter i den kommende tid.

Jeg kan ikke lade være med at sige et par ord til det ærede medlem hr. Niels Andersen, der minsandten kunne svinge sig op til at sige, at det var en utidig indblanding fra vor side, at vi har stillet ændringsforslag til denne lovgivning, under hensyn til at ministeren kun har stillet ændringsforslag på ét punkt. Jeg tror, at det er en ganske ny opfindelse fra retsforbundets side. Tidligere har retsforbundet kunnet stille ændringsforslag både i tide og utide og har øvet en voldsom kritik, når staten ydede lån på den ene eller den anden måde. Jeg synes ikke, det ærede medlem hr. Niels Andersen bør være så sart, at han kalder det utidig indblanding at stille ændringsforslag til et lovforslag, som vi behandler. Det er i hvert fald noget helt nyt i det høje ting.

Lannung: Jeg vil blot lige sige til det ærede medlem hr. Weikop, at det, jeg sagde, var, at udviklingen kunne blive sådan, at vi i nær fremtid kunne komme så højt

op med tilsagn, at der var brug for en margen op til de 700 mill. kr. Jeg sagde udtrykkeligt, at der kunne blive brug for at have en tilsagnsmargen, og det er jo noget andet end det, det ærede medlem sagde. Efter de oplysninger, vi har fået i udvalget, er der absolut sandsynlighed for, at der vil blive brug for en sådan margen.

Niels Andersen: Jeg vil gerne til de ærede medlemmer hr. Foged og hr. Weikop sige, at der jo i den tid, denne regering har eksisteret, er blevet afviklet adskillige statslån, og tendensen i hele den lovgivning, der er gennemført under denne regering, peger netop i den retning. Jeg behøver blot at nævne lovgivningen på hele boligområdet og lovgivningen for nylig på fiskeriområdet. Der er altså ikke nogen som helst tvivl om, hvad tendensen er i regeringens arbejde.

Det kan heller ikke være de ærede medlemmer helt ubekendt, at den regering, der sidder i øjeblikket, arbejder grundigt; den udfører ikke halvgjort arbejde, og de af oppositionen her foreslåede ændringer kalder jeg utidige, ganske simpelt fordi de ikke er tilstrækkeligt gennemarbejdet. De forslag, der kommer fra det udvalg, som arbejder med denne lovgivning, vil være anderledes gennemarbejdet end det, oppositionen nu foreslår.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslag nr. 1 om en ny affattelse af lovforslaget

forkastedes med 77 stemmer mod 41.

Ændringsforslag nr. 2 og lovforslagets tekst, således ændret,

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov for Færøerne om folkepension.

(Første behandling findes i tidenden sp. 4884, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 1135).